

EEN SIMPELE STAPSGEWIJZE METHODE
VOOR HET OPVOEDEN EN TRAINEN VAN
EEN GELUKKIGE PUP

Easy

Peasy

PUPPY

opvoeding

STEVE MANN

Oprichter van Institute of Modern Dog Trainers

EEN SIMPELE STAPSGEWIJZE METHODE
VOOR HET OPVOEDEN EN TRAINEN VAN
EEN GELUKKIGE PUP

 Easy
Peasy
PUPPY
 opvoeding

STEVE MANN

& Martin Roach

KOSM • S

Kosmos Uitgevers,
Utrecht/Antwerpen

KOSM • S

www.kosmosuitgevers.nl

f kosmos.uitgevers

@kosmosuitgevers

Dit boek is een vertaling van *Easy Peasy Puppy Squeezey* (ISBN 978 1 788 701 600)
uitgegeven door Blink Publishing, een imprint van Bonnier Books UK Limited, London
Tekst © 2019 Steve Mann & Martin Roach
Illustraties © Shutterstock
Ontwerp omslag en binnenwerk © 2019 Envy Design Ltd.

Voor de Nederlandstalige uitgave geldt © 2021 Kosmos Uitgevers, Utrecht/Antwerpen
Vertaling: Jörgen van Drunen
Opmaak omslag: Garage BNO, Peter Slager
Opmaak binnenwerk: Garage BNO, Peter Slager
Redactie: Sander Macquoy

Kosmos Uitgevers vindt het belangrijk om op milieuvriendelijke en verantwoorde wijze met natuurlijke bronnen om te gaan. Bij de productie van het papieren boek van deze titel is daarom gebruikgemaakt van papier waarvan het zeker is dat de productie niet tot bosvernietiging heeft geleid.

ISBN 978 90 215 8159 0
ISBN e-book 978 90 215 8160 6
NUR 431

Alle rechten voorbehouden / All rights reserved

Niets uit deze uitgave mag worden veelevoudigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, online-publicatie of op welke andere wijze en/of door welk ander medium ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Deze uitgave is met de grootst mogelijke zorgvuldigheid samengesteld. Noch de maker, noch de uitgever kan echter aansprakelijk gesteld worden voor eventuele schade als gevolg van eventuele onjuistheden en/of onvolledigheden in deze uitgave.

All rights reserved. No part of this publication may be reproduced or transmitted in any form or by any means, electronic or mechanical, including photocopying, recording, or any information storage or retrieval system, without prior permission in writing from the publishers. No responsibility for loss caused to any individual or organisation acting on or refraining from action as a result of the material in this publication can be accepted by Blink Publishing or the authors.

De uitgever heeft ernaar gestreefd de rechten van derden zo goed mogelijk te regelen. Degenen die desondanks menen zekere rechten te kunnen doen gelden, kunnen zich tot de uitgever wenden.

INHOUD

Over de schrijver	9
Snelgids	11
Inleiding: Mijn achtergrond	12
Hoofdstuk 1: Mijn trainingsfilosofie	21
Hoofdstuk 2: Dus je gaat een puppy kopen!	34
Hoofdstuk 3: 20 & ½ dingen die je puppy jou wil laten weten	56
Hoofdstuk 4: Zindelijkheidstraining	61
Hoofdstuk 5: Lichaamstaal	76
Hoofdstuk 6: Zit	94
Hoofdstuk 7: Goede bekmanieren	111
Hoofdstuk 8: Socialisatie	126
Hoofdstuk 9: Etiquette in het park	148

Hoofdstuk 10: Spelen maar	161
Hoofdstuk 11: Tegen mensen opspringen	173
Hoofdstuk 12: Naamreflex	188
Hoofdstuk 13: Oogcontact	196
Hoofdstuk 14: Je puppy met losse lijn leren lopen	206
Hoofdstuk 15: Terugroepen	219
Hoofdstuk 16: Neusaanraking	231
Hoofdstuk 17: Het probleem met 'Laat'	237
Hoofdstuk 18: De Rugzakwandeling (of 'Waarom honden in Peru niet rennen!')	252
Hoofdstuk 19: Puppycursus, groepslessen en dierenartsen, mijn hemel!	271
Tot ziens en veel succes	277
Dankwoord	279
Register	282

OVER DE SCHRIJVER

In zijn dertigjarige carrière als professionele hondentrainer heeft Steve Mann in diverse en uiteenlopende werkomgevingen met meer dan honderdduizend honden gewerkt, bijvoorbeeld in de beveiligingsbranche, voor opsporingswerk, voor de tv- en filmindustrie, en als gastdocent Diergedrag en Dierfokkerij binnen het hoger onderwijs. Daarnaast heeft hij ook een aantal internationale sportsterren en bekende mensen geholpen met het opvoeden en africhten van hun hond. Hij heeft meerdere televisieoptredens op zijn naam staan als expert op het gebied van hondengedrag. Daarbij kwam hij onder andere als winnende hondentrainer uit de bus in het programma *The Underdog Show* van de BBC. Steve is de oprichter van het Institute of Modern Dog Trainers,

's werelds meest toonaangevende instituut voor hondentrainers en hondengedragdeskundigen.

Met zijn passie voor ethische en op wetenschap gebaseerde hondentraining heeft Steve in heel Europa, Zuid-Amerika, Afrika en het Midden-Oosten lesgegeven en laat hij zien hoe je honden op een moderne, positieve manier kunt trainen. Steves aanpak is gebaseerd op gedegen gedragsonderzoek in plaats van op de 'mythen' over hondentraining en dingen die mensen van horen zeggen hebben.

Steve is ook een fervent voorstander van hondenopvangcentra en geeft er zijn steun aan: 'Als we onze puppy's goed opvoeden en de maatschappij leren hoe we op een 'goede' manier met honden kunnen omgaan, dan kan mijn droom dat we geen hondenopvangcentra meer nodig hebben wellicht werkelijkheid worden.'

Steve woont in Hertfordshire, samen met zijn vrouw Gina, zijn zoon Luke en zeven (ja, zeven!) honden: Nancy, een chihuahua-kruising, Pablo, een staffordshire-bulteriër, Ash, een Duitse herder, Pele, een windhond, Spider, een whippet, Summer, een lurcher, en Carlos Fandangos of the West, een Mechelse herder.

SNELGIDS

Als je niet zoveel tijd hebt en alleen maar op zoek bent naar informatie over puppytraining, ga dan naar pagina 60

INLEIDING

MIJN ACHTERGROND

Vroeger noemden ze me ‘de rare hondenjongen’. Ik ben in de jaren zeventig en tachtig in Waltham Abbey in Essex opgegroeid. In die tijd liepen er altijd wel een paar honden op straat met kinderen te spelen, en dat vond ik fantastisch! Zo was het toen. Honden liepen gewoon buiten rond en deden hun ding. Toch hebben wij thuis nooit een hond gehad. Mijn moeder probeerde me af te schepen met: ‘Wat dacht je van een konijn, Stephen?’ Waarop ik antwoordde: ‘Nou, nee, dat is toch geen hond, mam!’ We hebben dus nooit een hond gehad. Dat was ook wel terecht, want mijn ouders hebben altijd hard gewerkt en hoewel het voor een opgroeiend kind natuurlijk heel leuk zou zijn, was het beter om geen hond te nemen.

Mijn hele familie is Iers, dus in de zomervakantie gin-

gen we altijd naar Ierland. Daar leek het de norm te zijn dat iedereen een hond had. Ik kan me nog steeds dat magische zomervakantiegevoel herinneren, als we vol verwachting naar Ierland afreisden. En als we er dan waren liepen er opeens een heleboel honden om je heen. Dat maakte het des te frustrerender om bij thuiskomst weer geconfronteerd te worden met het feit dat we zelf geen hond hadden, zodat mijn obsessie voor honden alleen maar groter werd. Dus speelde ik in de buurt met de honden op straat, zodat ik toch van ze kon genieten. Ik raakte al heel snel helemaal bezeten van honden.

Op een dag kwam ik erachter dat er een cursus hondentraining bij mij in de buurt werd gegeven, dus ik ging erheen en ging ergens achteraan naar de trainers en de baasjes zitten kijken, maar vooral naar de honden. Na verloop van tijd nam ik de honden van de burens mee naar de training. Soms nam ik zelfs een hond mee die ik op straat was tegengekomen. Als er geen honden in de buurt waren die ik kon meenemen, ging ik gewoon zonder hond. De rare hondenjongen, die ergens achter in de groep zit.

Al snel hielp ik de trainers aan het einde van de les met opruimen, en op een gegeven moment hielp ik ze aan het begin van de les ook om alles op te zetten. Ik zette thee, zette de honden op hun plek en haalde de speeltjes tevoorschijn. Daarna ging ik naar een andere hondenschool, daarna naar weer een andere enzovoort.

Zo werd ik een hondentrainingsgroepie.

Dit leidde er onvermijdelijk toe dat de trainers me op een gegeven moment vroegen of ik ook tijdens de cursus mee wilde helpen. Dan hield ik bijvoorbeeld een bepaalde hond extra in de gaten die een beetje geruststelling nodig had of iets dergelijks. Een paar trainers namen mij onder hun hoede en lieten me zien hoe je honden moet trainen. De algemene filosofie waarop de trainingen waren gebaseerd zag er ongeveer zo uit: ‘De hond doet iets goeds, jij beloont de hond met iets goeds, namelijk met een klopje op zijn kop. De hond doet iets verkeerd, jij straft de hond,’ door bijvoorbeeld aan de lijn te trekken of tegen hem te schreeuwen of zelfs door iets bizars te doen, zoals water naar hem gooien. En ja, sommige trainers en baasjes sloegen de honden.

Toen werd het voor mij pas echt serieus.

Ik was toen nog maar een jaar of twaalf of dertien, maar ik voelde me erg ongemakkelijk bij bepaalde onderdelen van de trainingen. Destijds was de methodiek vrij ouderwets: in het beste geval streng, in het ergste geval heel grof. Het ging er best hardhandig aan toe, het was heel fysiek. Er werd op grote schaal gebruikgemaakt van straffen. Zo ging het vroeger nu eenmaal, maar ik was het er totaal niet mee eens. De nadruk lag op correcties, op het straffen van de hond, en men was alleen maar gericht op hoe je ervoor kunt zorgen dat de hond iets *niet* meer deed. Ik keek toe terwijl ik ongemakkelijk op mijn stoel

zat te schuiven, en ik dacht: Waarom richten we ons niet gewoon op wat we *wel* willen, in plaats van alleen maar te kijken naar wat de honden ‘verkeerd’ doen? Hoe meer ik zag en leerde, hoe meer ik dacht: Deze manier van trainen is eigenlijk helemaal niet zo goed.

Dat soort dingen hielden me ‘s nachts wakker, omdat ik veel niet begreep en het er gewoon niet mee eens was. Onbewust ging ik op de lichaamstaal van de honden letten (daar werd tijdens de lessen totaal geen aandacht aan besteed) en ontdekte ik hoe de honden lieten zien wat ze voelden en wat voor soort relatie ze met hun baasje hadden. Ik begon de minder leuke dingen van de trainingen te zien: honden die een beetje gestrest werden zonder dat iemand het opmerkte, honden die bang waren om gestraft te worden, puppy’s die elke keer naar adem hapten als hun baasje aan de riem trok om ze te corrigeren, en ik zag nog iets anders wat heel belangrijk was, namelijk dat de baasjes ook gestrest raakten.

Achteraf gezien was die aanpak behoorlijk grof, maar je zag het overal. Iedereen leek het zo te doen.

Maar dat was niet de goede manier. Nu weet ik dat ze het niet op de goede manier deden.

Tijdens die beginjaren zag ik veel grote contrasten. Ik had moeite met wat ik zag, maar was ook erg enthousiast over het idee dat ik het trainen van honden als beroep zou kunnen hebben. Het probleem was dat het

toen nog geen beroep was. Hondentrainingen werden toen nog 's avonds door parttimers gegeven. In die tijd had een groot aantal van de trainers een militaire achtergrond of werkte bij de strijdkrachten. Ze waren niet met opzet gemeen of ongevoelig, dat kwam gewoon door hun omgeving. De mensen die hondentrainingsclubs runden waren hobbyisten, enthousiastelingen, meestal mensen die het vanuit hun hart deden, en sommigen van hen voelden zich op die donderdagavonden de baas van het buurthuis. Sommigen waren vrijwilligers, sommigen haalden er misschien net hun onkosten uit, maar geen van hen was fulltime hondentrainer en verdiende er zijn brood mee.

Het was wellicht onvermijdelijk dat ik zelf ook een beetje aan de gang ging met het trainen van honden, in het begin één op één met de honden van burens, meestal op straat of in een tuin. Mensen uit de buurt hadden me bijvoorbeeld tijdens een training gezien en opgemerkt dat ik het erg leuk vond, en dus was het eigenlijk een natuurlijk proces. Ik bedacht geen filosofie over hoe ik honden moest trainen en (belangrijker nog) *behandelen*. Ik deed gewoon wat ik natuurlijk vond. Waarom zou ik een vriend ooit pijn willen doen? Na verloop van tijd kwamen mensen naar me toe voor advies en vroegen mijn hulp bij een bepaald probleem dat hun hond had, en zo is het balletje gaan rollen. Tijdens mijn middelste en latere tienerjaren breidde het zich gewoon op

natuurlijke wijze steeds verder uit. Ik had geen groots carrièrepad voor ogen, ik wilde gewoon in de buurt van honden zijn en als ik geluk had, wilden ze ook bij mij in de buurt zijn.

Zoals gezegd hadden we zelf geen hond, maar we hadden ook geen telefoon in huis (ja, ja, ik weet dat je medelijden met me hebt!), dus op vrijdagavond moest ik altijd een paar straten verderop vanuit een telefoonsel naar mijn voetbaltrainer bellen om te vragen waar ik in het weekend voor de wedstrijd moest zijn. Onderweg naar de telefoonsel kwam ik vaak een van de honden uit de buurt tegen, een vrij grote bastaardhond die Yorkie heette. Ik zei altijd 'Hoi' tegen Yorkie. Hij was een fantastische hond, maar op die ene avond zag ik Yorkie bij een heg staan, dus ik liep naar hem toe om hem te begroeten... En toen hij viel me gewoon aan. Hij rende op me af en beet me op verschillende plekken. Ik had diepe wonden en het deed ontzettend veel pijn. Gelukkig lukte het me om de telefoonsel te bereiken en erin te vluchten (toen hadden ze nog een deur). Daar kon ik wachten tot hij rustig was geworden en wegliep. Het lukte me om thuis te komen en ik werd direct naar het ziekenhuis gebracht, dus het was best ernstig.

Later hoorde ik dat ze Yorkie hadden laten inslapen. Ik was er helemaal kapot van. Ik voelde me vreselijk.

Ik snapte gewoon niet waarom hij me die ene keer aanviel, terwijl we al die honderden andere keren leuk

HOOFDSTUK 1

MIJN TRAININGSFILOSOFIE

‘Niets dat met dwang wordt onderwezen
beklijft in de ziel.’

– PLUTO PLATO

In dit hoofdstuk vertel ik je wat mijn trainingsfilosofie is. Je zou kunnen zeggen dat ik altijd vanuit het perspectief van de hond naar het leven kijk. Als ik jouw pup was, hoe zou ik dan getraind willen worden? Ik zou me veilig, gewaardeerd en geliefd willen voelen. Elke keer als ik jou zie, zou ik me superblij willen voelen.

Zoals ik in de inleiding al zei, is hondentraining voor mij nooit een hobby geweest, maar eerder een obsessie waar ik dag en nacht mee bezig ben. Ik vind dat alle hondeneigenaren de plicht hebben om door middel

van een positieve trainingsmethode hun puppy te laten zien hoe hij veilig en gelukkig met ons kan samenleven. Hondentraining heeft niets te maken met leuke trucjes waarmee we indruk op vrienden willen maken. Het is een manier om iets aan het leven van alle betrokkenen toe te voegen. Ik zie het echt als een eer om een gezinshond te hebben, en als je voor positieve hondentraining kiest, laat je zien dat je op een respectvolle manier met hem omgaat. Je puppy is een lid van het gezin en best een grote investering. Dan heb ik het niet over geld, maar over de emotionele investering: een puppy bepaalt welke kleren je draagt, welke auto je rijdt, wat voor huis je hebt, waarnaartoe je op vakantie gaat, welke meubels je koopt. Ze hebben een *gigantische* invloed op je leven.

Ik laat je de beste manier zien om je puppy te trainen, zodat hij heel graag wil blijven leren en alles goed wil doen. Ik leer je methodes om ondeugend gedrag van de pup, zoals naar dingen happen en op dingen kauwen, af te leren zonder dat je hem bang hoeft te maken en jij geen last meer hebt van donderpreken van een 'expert' in het park die ten onrechte tegen je zegt dat je pup 'dominant' over je probeert te zijn. Ja, ik leg de nadruk op ethische en wetenschappelijk onderbouwde training, maar je moet vooral begrijpen dat we geen ratten in een doos of muizen in een laboratorium trainen. De training moet gericht zijn op empathie en je relatie met je hond, en de nadruk moet altijd liggen op hoe de hond zich *voelt*.

Er zijn eigenlijk maar twee redenen waarom puppy's niet doen wat je vraagt:

1. Ze begrijpen niet wat je ze hebt gevraagd.
2. Ze zijn niet gemotiveerd genoeg om het te doen.

Zo simpel is het. Het heeft niets te maken met wolven, roedelleiders of dominant gedrag. Laat je ook niet wijsmaken dat sommige rassen 'koppig' zijn. Honden zijn nooit koppig. Dat is een onnozel idee dat voortkomt uit ons ego en onze trots. Denk je nu echt dat een hond denkt: 'Ik weet wel wat je van me wilt, en ik ben heel gemotiveerd om het goed te doen omdat ik er dan voor word beloond, maar weet je? ... Ik doe het toch lekker niet!'

Nog in geen honderd jaar zal een hond zo denken.

Het goede nieuws is dat alles wat je met mijn trainingsfilosofie leert, gebaseerd is op gedragswetenschap. We hoeven geen mystieke 'energieën' op te roepen of ons in krakkemikkige theorieën over hiërarchie te verdiepen. We kunnen heel veel plezier beleven aan het trainen van puppy's *en* tegelijkertijd gebruikmaken van beproefde leertheorieën. Je kunt lekker over de grond rollen om met je puppy te spelen *en* tegelijkertijd de nerd in je naar boven halen!

En vergeet niet: het is *jouw* verantwoordelijkheid. Jouw puppy, jouw verantwoordelijkheid.

Nog een laatste opmerking over hoe vaak en hoelang je iets moet doen. Mensen vragen me vaak hoelang en hoeveel keer per dag of week ze met de training bezig moeten zijn. Er zijn twee antwoorden op deze vraag: als je specifieke oefeningen doet waarbij jij en je puppy één op één aan iets werken, dan is kort en vaak perfect. Af en toe een paar minuten is dan veel effectiever dan lang achter elkaar, want dan wordt het een uitputtingsslag! Wees je echter *ook* bewust van al die andere honderden minuten op een dag dat puppy's aan het leren zijn. Die paar minuten hier en daar zijn heel constructief, maar elke dag opnieuw zijn er weer legio mogelijkheden om met de training bezig te zijn.

MIJN KIJK OP STRAFFEN

Niemand is verbaasd of teleurgesteld als een goudvis zwemt of als een hamster in zijn hamsterwiel rent. Geen mens zoekt op het internet op hoe je een konijn kunt laten stoppen met kauwen of hoe je kunt voorkomen dat een pony in de stal poept. Geen enkele ouder met gezond verstand gaat een gevecht met zijn of haar baby aan omdat die zijn of haar mond gebruikt om speelgoed te ontdekken en luiers gebruikt waarvoor ze bedoeld zijn!

We weten wat een puppy is en wat een puppy doet.

Dat is geen geheim. We leven al tienduizenden jaren met ze samen. Als je niet iets wilt dat loopt als een eend,

eruitziet als een eend, klinkt als een eend en al het natuurlijke gedrag van een gezonde eend vertoont, neem dan geen eend!

Hetzelfde geldt voor puppy's.

Puppy's plassen. Ze laten het horen als ze opgewonden zijn en ze janken als ze eenzaam zijn. Ze kauwen op dingen om pijn te verzachten en ze kauwen op dingen als ze niets beters te doen hebben. Ze houden ervan om mensen te begroeten die ze nog niet kennen, dus soms is sociaal zijn en een enthousiaste begroeting voor hen het belangrijkste wat er is! Wat een geweldige manier om te leven!

Puppy's groeien op tot volwassen honden. En die voorliefde voor communiceren, snuffelen, likken en kauwen verdwijnt nooit. Dat zou ook niet goed zijn. Dat zijn dingen die honden zo bijzonder maken, dus laten we met de stroom meegaan in plaats van tegen de stroom in roeien.

Het is niet onze verantwoordelijkheid om 'Nee' tegen onze puppy's te zeggen, maar om ze te begeleiden zodat ze weten:

 waar ze op mogen kauwen;

 hoe ze kunnen begroeten;

 waar ze moeten plassen;

 wanneer ze opgewonden mogen raken.

EEN PUP OPVOEDEN WAS NOG NOOIT ZO MAKKELIJK!

Mijn naam is Steve Mann en ik ben al **30 JAAR** een professioneel **HONDENCOACH** en **HONDENGEDRAGSDESKUNDIGE**. Als oprichter van 'The Institute of Modern Dog Trainers' heb ik al meer dan 100.000 hondenlevens en dat van hun eigenaren getransformeerd – en nu wil ik ook jou helpen!

Of je nou een gloednieuwe jonge pup, een volwassen hond of een adoptiehond hebt, mijn trainingsmethodes geven je alle handvaten die je nodig hebt. Met simpele, **WETENSCHAPPELIJK ONDERBOUWDE** en **VERANTWOORDE** technieken laat ik je zien hoe je de beste relatie met je pup opbouwt en leer ik je alles over:

**voorbeeldig hondengedrag, socialisatie,
met losse hondenlijn lopen en nog veel meer....**

Ik beloof je dat het echt **EASY PEASY** is! Elke **TIP, TRUC** en **LES** in dit boek brengt jou en je pup dichter bij elkaar.

**VEEL PLEZIER!
STEVE MANN**

Coverfoto's

© Warren Photographic (voor)
en © Dan Rouse (achter)

9 789021 581590

www.kosmosuitgevers.nl

**KOS
M • S**

NUR 431
Kosmos Uitgevers,
Utrecht/Antwerpen